

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
 Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia”
 Cohalm, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”,
 „Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”,
 „Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”,
 „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana” și „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
 pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—.

DIRECTOR
 Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
 de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul VI.

Sibiu, 2 Aprilie 1904.

Nr. 14.

Un apel înnoit.

În articolul nostru, publicat în Nr. 3 din anul curent, sub titlul „O chestiune culturală”, ocupându-ne de distribuirea sumelor ce institutele noastre de credit, cu o deosebită munificență, le destinează an de an pentru scopuri culturale și de binefacere, am arătat, că din punctul de vedere al intereselor noastre naționale mai înalte, se impune băncilor noastre datoria, ca din cuota ce adunările generale o vor destina din profitul anual pentru scopurile atinse, să reserve o parte cuvenită pentru acele instituțiuni, cari ating mai puțin interesele locale și particulare, și cari prin urmare sunt în drept a reclama sprijinul individualităților colective, ce după natura lor stau mai aproape de sfera intereselor generale ale poporului.

Am arătat apoi, că chiar acum este pe cale a se realiza o instituțiune dintre cele mai frumoase și nobile, prin care generațiunea de astăzi își achită o datorie de onoare față cu înaintașii ei, cari au întemeiat renașterea noastră națională, și că „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”, care a luat angajamentul de a realiza această instituțiune, *Museul nostru național*, s'a adresat în primul rând băncilor noastre cu un călduros apel, prin care le-a cerut concursul pentru terminarea în condițiuni cât mai multămitoare a „Casei Naționale”.

Astăzi, după-ce adunările generale au avut loc aproape la toate Băncile noastre, și cunoaștem deja în liniamente principale dispozițiunile luate pentru distribuirea profitului anului trecut și în deosebi și a cotei culturale, trebuie să constatăm cu o decepțiune oare-care, că apelul „Asociațiunii”, precum și cuvintele noastre au găsit resunet la foarte puține dintre institutele noastre de credit, și

că numai un număr disparent dintre bănci a aflat cu cale a vota un ajutor pentru instituțiunea despre care vorbim.

Recunoaștem că o parte a Băncilor românești a manifestat față cu întreprinderea Museului dela început o munificență deosebită, care merită toate recunoștința și admirațiunea. și că chiar și între institutele mai mici s'au găsit câte-va, cari în cadrul mijloacelor modeste de cari dispun, nu au rămas îndărăt și și-au depus prinosul pe altarul culturii noastre naționale.

Anume am putut vedea din publicațiunile oficiale ale „Asociațiunii”, că la fondul Casei Naționale au intrat dela băncile românești următoarele contribuiri:

I. Taxe de fondatori (câte K 2000).

„Albina”, Sibiu	K 2000.—
„Oraviceana”, Oravița	” 2000.—
„Crișana”, Brad	” 2000.—
„Auraria”, Abrud	” 2000.—
„Doina”, Câmpeni	” 2000.—
„Cassa de păstrare”, Seliște	” 2000.—
„Hațegana”, Hațeg	” 2000.—
„Furnica”, Făgăraș	” 2000.—
„Făgețana”, Făget	” 2000.—
„Sentinela”, Satul-nou	” 2000.—
	K 20000.—

II. Contribuiri mai mici.

„Albina” (din fond. cult.), Sibiu	K 1650.—
„Lipovana”, Lipova	” 500.—
„Luceafărul”, Vârșet	” 390.—
„Victoria”, Arad	” 200.—
„Dacia”, Orăștie (în ct. unei donațiuni de K 1000.—)	” 200.—
„Sebeșana”, Sebeșul-săseșc	” 150.—
„Fortuna”, Rodna-veche	” 100.—
„Olteana”, Viștea-inferioară	” 100.—
„Timișana”, Timișoara	” 90.—
„Corvineana”, Hunedoara	” 80.—
„Dunăreana”, T.-Cubin	” 70.—
„Mielul”, Poiana	” 30.—
„Cassa de păstrare”, Sasca-montană	” 30.—
„Aurora”, Năsăud	” 25.—
„Speranța”, Borgo-Prund	” 20.—
„Cordiana”, Fofeldea	” 20.—
„Grănițerul”, Dobra	” 20.—
„Porumbăceana”, Porumbac	” 20.—
„Economia”, Lugoj	” 10.—
„Săcana”, Sacul	” 10.—

K 3715.—

În vederea acestei munificențe, ce a știut să o manifesteze cele 29 institute înșirate, nu putem înțelege cauzele pentru cari majoritatea Băncilor noastre, preste 60 la număr, și între aceste mai multe institute mari, despre ai căror conducători nu putem presupune că nu ar avea simț și pricepere pentru interesele mai înalte ale poporului nostru. — au rămas până astăzi inaccesibili tuturor rugărilor ce li-s'au adresat în interesul Museului național?

Ni-se va face — poate — observarea, că reflexiunile noastre sunt întârziate și că prin urmare nu prea au rațiune.

Este adevărat că încât privesce cea mai mare parte a băncilor române, expunerile noastre nu vor pute schimba faptele împlinite. Avem însă în vedere, că mai multe adunări generale au incredințat direcțiunile institutelor lor cu distribuirea cotei culturale, și acestora ne adresăm cu rugarea, ca la împărțirea sumelor amintite să nu treacă cu vederea preste frumoasa și importanta instituțiune ce chiar acum se crează sub egida Asociațiunii.

Preste câte-va săptămâni Casa Națională va fi pusă deja sub coperiș și încă în toamna anului curent va avea să se inaugureze. Instalațiunile ei se vor realiza în cadrul mijloacelor disponibile, și astfel chiar în momentul de față este o chestiune de urgență, ca Asociațiunea să nu fie lipsită de fondurile trebuincioase pentru înzestrarea Museului în condițiuni, cari să facă onoare însuflețirii poporului nostru pentru idealurile sale naționale.

Apelăm deci la munificența Direcțiunilor, cari dispun de fonduri pentru scopuri culturale și le rugăm ca să vină în ajutorul Museului acum când lipsa este mai mare.

In interesul micilor deponenți.

Din incidentul unor atacuri vehemente, la cari au fost expuse în timpul din urmă, în mai multe organe de publicitate din țară, așa numitele „asociațiuni de coroane“, fondate de vr'o câți-va ani încoace în capitală și în unele orașe din provincie, dl Eug. Engyeli, publică în „Pressburger Presse“ un articol, reprodus și de „Pester Lloyd“, în care examinează cauzele, cari dau ansă și promovează fondarea de asemenea institute și cărora au să mulțamească institutele din cestiune popularitatea de care au început a se bucura cu deosebire în cercurile uvrierilor.

După părerea mea — dice autorul — această nouă aparițiune în societatea institutelor noastre de bani este a se atribui numai impregiurării, că caselle noastre de păstrare sunt — precum s'a accentuat aceasta deja de nenumărate-ori — numai în a doua linie casle de păstrare, iar în realitate nu sunt decât

bănci de depozite (bănci populare). Statistica casselor de păstrare ungare dovedesce, că micii deponenți, va să dică adevărații „economisitori“, cari își trag dela gură micile economii cu filerul, contribuie cu sume disparent de mici la sutele de milioane coroane, ce le administreează institutele noastre de bani ca „deposite spre fructificare“. Partea cea mai mare a acestor deposite o formează banii micilor capitaliști, cari trăiesc din interesele unei averi câștigate ori ereditate, apoi capitalurile „mănei moarte“, bani orfanali, fonduri, averi ale reuniunilor, etc. Caselle noastre de păstrare și celelalte institute de bani, au prosperat pân'acum, grație relațiunilor particulare de credit din Ungaria, foarte bine pe lângă administrarea acestor deposite. Ele au fost în poziție a oferi deponenților lor o rentabilitate mai bună decât aceea a hârtiilor de stat, ceea-ce a contribuit mult la încătușarea spiritului de întreprindere a capitaliștilor mici și de mijloc. Caselle noastre de păstrare n'au avut motiv a se interesa mult de micii deponenți, pentru-că li-se ofereau deposite în abundență din partea acelora, cari prefereau plasarea lesnicioasă și „sigură“ a banilor lor la caselle de păstrare ori cărei întreprinderi promițtoare de câștig.

Impregiurările însă cu timpul s'au schimbat și se vor schimba în viitor mai mult, și dacă institutele noastre de bani nu-și vor acomoda organizația și administrația impregiurărilor schimbate, atunci ele nu vor pute împedeca, ca să se ivească în cercul lor noue aparițiuni și să le conturbe activitatea. Același proces se poate observa în tot locul, unde ca la multe din institutele noastre de bani din provincie, oamenii țin morțiș la tradițiune și se feresc de ori-ce inovațiuni reclamate adese-ori de spiritul timpului. În crepăturile și spărțurile vechiului edificiu se incuibă germenii unor nouă formațiuni și apoi cu timpul rădăcinile acestor parasiți cresc atât de mult, încât periclitează serioasă existența edificiului întreg.

Caselle noastre de păstrare vor trebui să se intereseze în viitor mai mult de micii deponenți. Nu va fi permis a-i desconsidera, căci al lor este viitorul. Ele vor trebui să o facă aceasta cu atât mai mult, cu cât va veni — cu ajutorul lui Dumnezeu — și la noi timpul, în care spiritul de întreprindere deșteptat, va mobiliza o parte a acelor capitaluri, cari astăzi zac spre folosul acționarilor în stocul de deposite a casselor de păstrare. Și pe când deoparte aceste institute de bani sunt expuse pericolului de a fi părăsite de deponenții vechi, de altă parte își câștiga noi deponenți în clasele muncitoare. Acestea sunt o nouă aparițiune în viața noastră economică. Până înainte cu câteva decenii existau în Ungaria aproape numai muncitori agricoli, cari primindu-și simbria în naturalii, nu ajungeau a face economii. Dar de când a început a se desvolta încetul cu încetul industria, a se sporii numărul uvrierilor industriali, an de an cu miile, începe a se simți tot mai mult necesitatea de instituțiuni, cari să se intereseze de aceia cari cruță cu filerii. Guvernul și legislațiunea ar trebui să caute de cu timp ca spiritul de economie al claselor muncitoare să fie deșteptat, nutrit și condus în direcție sănătoasă, ca coroanele și filerii, pe cari bieții oameni le pun deoparte din simbriile lor săptămânale, să nu ajungă pe mâna speculanților usurari. Iar institutele noastre de bani ar trebui să caute mijloace și căi, ca să contribuie din a lor parte la promovarea acestei ținte așa de importante, atât din punct de vedere economic, cât și social-politic. Ele ar trebui să-și modernizeze și acomodeze organizația impregiurărilor schimbate și atunci nu vor avea să se teamă de concurența „asociațiunilor de coroane“ și a altor fondări analoge. Este

adecă fapt, că între impregiurările actuale și pe lângă modul de manipulare de pân'acum al casselor de păstrare, cruțarea este împreună pentru muncitor cu prea multe formalități. Muncitorul își primește plata săptămânală Sâmbătă seara, într'un timp, când „Cassa de păstrare“ nu mai este deschisă. D'abia Luni își poate satisface rîvna de economisire. Între Sâmbătă și Luni însă este Duminică cu distracțiile sale și ocaziunea de a cheltui. Ce probă grea pentru tăria de voință a muncitorului, și cât de ușor suferă naufragiu între astfel de impregiurări chiar și gândurile cele mai bune! Dar admitînd chiar că Duminică nu s'au cheltuit banii destinați pentru bancă, Luni muncitorul încă nu poate merge în persoană la Cassa de păstrare, fiind-că nu are timp, ci trebuie să încredințeze acest lucru soției sale, copiilor săi ori chiar unor oameni străini, tot greutăți cari împedecă cruțarea. Din contra cât de lenicioasă este pentru muncitori întocmirea „asociațiilor de coroane“ și a altor casse de păstrare, la cari sunt introduse contribuțiile săptămânale, ce se încasează dela muncitori regulat acasă la ei și unde ambițiunea de a-și satisface angajamentului luat încă învață pe oameni la cruțare.

De deci de ani se scrie și vorbește la noi despre apropiata reformă a casselor de păstrare. Ar fi bine să se studieze și modalitățile, cum s'ar pute promovă mai intensiv spiritul de economie al claselor muncitoare.

✧

AFACERI DE DARE.

Competința de timbru a împrumuturilor hipotecare simple. Competința de timbru de chitanță după capitalurile și interesele împrumuturilor hipotecare simple, și nu cu amortisație, institutele de bani sunt obligate a-le plăti în natură numai în acel cas, când despre sumele plătite se liberează cuitanță. (Judecătoria administr. Nr. 12,095/903).

JURISDICȚIUNE.

Prenotarea dreptului de hipotecă pe baza unei cambii expirate este admisă. Autoritatea de carte funduară nu este chemată a examina dacă protestul este o condiție indispensabilă pentru validitatea cambiei după dreptul cambial ori nu, ci aceasta cade în competența judecătoriei cambiale.

(Curia reg. Nr. 7825/903).

*

Pe baza unui *extras de registru*, din care nu reiasă nici natura și nici titlul de drept al pretensiunii, *prenotarea dreptului de hipotecă* nu poate avé loc.

(Curia reg. Nr. 3248/903).

*

Dacă debitorul s'a obligat a *replăti un împrumut în rate* și n'a plătit la timp vre-o rată expirată, atunci ratele încă neexpire devin numai în acel cas scadente, dacă aceasta s'a stipulat express în contract ori în obligațiune; prin urmare singur faptul, că o rată nu s'a plătit la timp, încă nu are de consecuență să devină deodată scadență toată pretensiunea.

(Curia reg. Nr. 427/903).

*

Proprietarul cambial, care inacțiunează cambia fără a-o fi prezentat mai întâi acceptantului, poate pretinde dela acesta *înterese* numai dela intimarea pîrei.

(Curia reg. Nr. 528/903).

*

Este ziua de 11 April și de respect pentru cambii? Dela crearea art. de lege V:1898, care decretează ziua de 11 April drept sêrbătoare națională, se ivesce în cercurile băncilor și comercianților an de an întrebarea, dacă o cambie scadență la 11 April este de plată în aceeași zi, și în consecuență, dacă ziua de 11 April. deși este sêrbătoare, trebuie considerată ca zi de protest și în special ca zi ultimă pentru ridicarea protestului față de cambiiile expirate două zile mai înainte. Din punct de vedere juridic chestiunea nici decît nu este controversată, pentru că §. 103 al art. de lege XXVII:1876 (legea camb. ung.) spune lămurit, că drept zile de respect pentru cambii sunt a se privi numai Duminicile și sêrbătorile calendariului gregorian. Dacă cu toate acestea în cercurile nejuridice dominează în privința aceasta dubietate, cauza este că Curia sub Nr. 69/900 a fost enunțat, ce este drept nu în o cauză cambială, că ziua de 11 April este zi de sêrbătoare, și decisiunea aceasta a ajuns a fi cunoscută în cercuri mai largi. Ulterior însă Curia a enunțat, că decisiunea sa generală dela anul 1900 față de cambii nu are valoare, și deoare-ce și dealtecum este principiu fundamental de drept, că o lege existentă poate fi schimbată numai prin o lege nouă — dispozițiile §. 103 al L. camb. rêmân pân'atunci în vigoare pînă ce acest §. va fi modificat apriat prin o lege nouă, de unde urmează: *că ziua de 11 April nu este zi de respect pentru cambii și pentru ridicarea protestului cambial.*

AFACERI FINANCIARE.

Situațiunea.

Sibiu, 1 April 1904.

Deși în săptămîna trecută, cererea de bani în general a fost normală, cu toate acestea în zilele din urmă s'a simțit în *piața internă de bani* o oare-care încordare a discontului. Discontul privat vienez a variat între $3\frac{1}{16}\%$ — $3\frac{1}{8}\%$, cambiiile morilor s'au discontat dela $3\frac{3}{8}\%$, iar cambiiile de portofoliu dela $3\frac{3}{4}\%$ în sus.

În *piața internațională de bani* ultimo a provocat pretutindenea o urcare a etalonului, contribuind la aceasta în unele părți și momente locale, d. ex.: în Londra cotarea împrumutului irlandez, iar în Berlin momente tehnice de piață. Acestea însă sunt aparițiuni trecătoare și după ultimo discontul privat sigur se va reduce din nou, ba se vorbește chiar de o reducere a etalonului oficial din Berlin.

În Berlin la ultime discontul privat s'a urcat la $3\frac{1}{4}\%$, în Londra la $3\frac{1}{16}\%$, iar în Paris a fost neschimbat cu $2\frac{3}{4}\%$.

*

Noul proiect de investițiuni. În ședința de Joi a dietei ungare a prezentat Ministrul de finanțe Lukács proiectul de lege mult așteptat despre investițiunile de stat pentru anii 1903/4 pînă în 1908. Proiectul anterior prezentat dietei în Maiu 1903 de guvernul Széll, prevedea investițiuni în suma de K 256 milioane, iar noul proiect al guvernului actual cere dietei 320.9 mil., respective 328.9 mil. cor., pentru investițiuni la completarea rețelei de căi ferate, pentru trebuințele industriei, agriculturii, etc. Acest credit se împarte astfel: pe anul curent și pe cel expirat K 76 mil. și separat pentru trebuințele cele mai urgente 40 milioane coroane, pe anul 1905 K 57 milioane, pe anul 1906 K 53 milioane, pe anul 1907 K 50 milioane și pe anul 1908 K 40 milioane.

Asemenea cere guvernul aprobarea dispozițiilor luate deja în această direcțiune și a speselor făcute în cadrele creditului propus. Timpul și ordinea lucrărilor de săvârșit în anii următori îl vor statorî ministeriile respective în conțelegere cu ministrul de finanțe, având a prezenta în fie-care an deodată cu bugetul un raport despre investițiunile proiectate pentru anul respectiv. De oare-ce mărimea și caracterul investițiunilor eschid posibilitatea de a le acoperi din venitele bugetare regulate, — legea prezintă autorisează pe ministrul de finanțe să procure sumele necesare în fie-care an cu ajutorul unei operațiuni de credit, emițând obligațiuni de rentă ungară în coroane, scutită de dare, cu interese de cel mult 4 procente.

Suma cea mai considerabilă este destinată pentru linii ferate și drumuri de comunicațiune, cu 196 milioane coroane, din cari pentru liniile ferate s'ecuesci 26 milioane coroane.

Din proiectul de investițiuni retras al lui Széll a șters guvernul actual cheltuelile mai puțin productive, înlocuindu-le cu altele mai rentabile. Anume proiectul actual renunță la investițiunile în stațiuni de căi ferate, la zidirea unui palat pentru ministeriul de interne, altul pentru ministeriul de justiție, și reduce preliminariile pentru regularea de riuri și clădirea de judecătoria și închisori.

Posițiunile șterse din proiectul lui Széll reprezintă suma de 11.75 milioane coroane, alte pozițiuni s'au redus cu 8.83 milioane coroane, făcându-se o economisire de K 20.58 milioane. De altă parte s'a propus urcări la anumite pozițiuni de total 47.47 milioane coroane și titlul noi de 38 milioane coroane.

Desvoltarea industriei este pusă în primul plan. În scopul augmentării fondului pentru protejarea industriei se cer 15 milioane, astfel este dată posibilitatea de a pune base pentru desvoltarea industriei într'un stil mai mare.

Din cele 196 milioane pentru perfecționarea mijloacelor de comunicațiune se vor ridica trei poduri peste Dunăre, se vor îmbunătăți linii ferate existente, se vor crea linii paralele, se vor procura locomotive, etc. Din restul creditului cerut de guvern, o parte însemnată, adecă 40 milioane sunt destinate pentru îmbunătățirile reclamate de ministeriul de agricultură.

Pentru Ministerul de finanțe sunt preliminate 22 milioane coroane din cari 14 milioane pentru perfecționarea usinelor de fer, iar pentru ministeriile de interne, instrucțiune și justiție 22.5 milioane coroane.

Asignațiuni postale în valută externă.

Administrațiunea postelor reg. ung. a publicat o ordinațiune în sensul căreia începând din 1 Aprilie c. asignațiunile postale pentru străinătate se pot face și în valuta țării de destinațiune, și vice-versa asignațiunile expedate din străinătate în Ungaria se pot emite în valută de coroane. Direcțiunea generală a poștelor și telegrafelor reg. ung. comunică acum detaliile acestei dispozițiuni. Transformarea valutei streine în valută de coroane o îndeplinește oficiul postal de expedițiune, suma de expedit are să se plătească în coroane, după cari se calculează și taxa de asignațiune. Cheile de transformare, și instrucțiunea referitoare la soiurile de bani valabile în singuraticile state se pun la dispozițiunea publicului la toate oficiile postale. La trimiterile cu recepere în streinătate, suma receperei trebuie pusă în coroane, calcularea în valută streină o face oficiul de expedițiune după cheile obicinuite. Administrațiunea poștelor pune în circulațiune blanchete nouă pentru asignațiuni internaționale. Asignațiunile pentru străi-

nătate vechi nu se mai pot folosi după 31 Martie, dar se schimbă până la 31 Iulie la ori-ce oficiu postal cu asignațiuni internaționale nouă. —n.

„Centralei însoțirilor economice române din Bucovina“ în Cernăuți s'au fost atașat până la 20 Februarie a. c. 80 de „Însoțiri de păstrare și credit după sistemul Raiffeisen“ și o însoțire de consum și vîndare dintre cari 47 au solvit cotele convenite în suma de K 15,900 și astfel garanția statutară a Centralei ajunge la suma de K 477,000. r.

Controlul institutelor de bani. Cu chestiunea aceasta încep a se ocupa tot mai intensiv nu numai institutetele de bani, ci și toți factorii mai însemnați ai vieții economice-financiare. În sinul casselor de păstrare austriace s'a inițiat în timpul din urmă o acțiune pentru introducerea unui control exerciat de organe de ale asociațiunii acestor casse de păstrare, și astăzi guvernul austriac este deja convins, că controlul exerciat în modul acesta este cu mult mai eficace decât controlul statului, exerciat asupra casselor de păstrare comunale din partea comisarilor provinciali. Statutele de curând compuse, ale asociațiunii casselor de păstrare din Austria sup., obligă pe asociați a și supune afacerile și bilanțul controlului revisorilor asociațiunii, aleși de adunarea generală.

La noi în țară încă s'a pornit în timpul din urmă o acțiune vie pentru introducerea unui control extern asupra institutelor de bani, exerciându-se în interesul realizării acestei reforme chiar și presiune morală asupra institutelor de bani provinciale nu mai puțin decât patru organizațiuni, al căror scop principal este exercierea unui control extern prin revisori experți. Cea mai veche din aceste organizațiuni este aceea a *băncilor române*, care deja și-a început activitatea, pe când celelalte trei și-o vor inaugura probabil în timp apropiat. Toate patru organizațiunile vor exercia controlul asupra institutelor aparținătoare asociații lor prin revisori specialiști; păcat numai, că nu toate au decretat controlul obligator, ci unele, și între acestea și asocierea băncilor române, s'a mulțămît cu un control facultativ.

Aceasta acțiune voluntară a institutelor de bani este întimpinată cu simpatii și în cercurile guvernului și nu începe îndoială, că atunci când guvernul se va ocupa cu reforma de mult proiectată a legii acționare, controlului exerciat de diferitele asociații ale băncilor, i-se va asigura un rol corăspunzător. Se va enunța adecă în lege că revisiunii din partea organelor statului vor trebui să se supună numai acele institute de bani, cari nu aparțin nici uneia din asociațiile provădate cu statute aprobate de guvern. *

AGRICULTURA.

Expoziția Societății agrare din România. Societatea agrară a marilor proprietari din România organizează o mare expoziție economică, ce se va deschide în luna lui Maiu a. c. în București, localul Hugo dela șosea și în impregiurimile acestui local pe o întindere de 15 pogoane.

Expoziția este generală: agricolă, industrială și minieră, cuprînzînd pentru prima oară într'o sintesă superioară tot ceea-ce România este capabilă de a produce pe terenul economic.

Secțiunile expoziției vor fi în număr de 12 și vor cuprinde:

1. Agricultura. 2. Horticultura și arboricultura. 3. Silvicultura și vânatul. 4. Viticultura și materialurile și procedurile viticulturii. 5. Zootechnia. 6. Piscicultura. 7. Industrii agricole. 8. Mașini și instrumente agricole. 9. Industriile casnice, țesături, vestminte naționale, cu material și proceduri, pentru țesături de in, cânepă, bumbac, lână, mătase și țesături de mătase, dantele, broderii, pașmanterii, ciaprazarii de tot felul, costume de tot felul, costume naționale și obiecte de îmbrăcăminte, material și produse ale decoratiunii și mobilării locuințelor și edificiilor. 10. Mine și cariere. 11. Higiena sateanului și a muncitorilor, cu locuințele muncitorilor și ale țăranilor și higiena în comunele rurale. În această secție se vor construi pe câmpul expoziției mai multe sate țărănești după modelul celor din Transilvania, Banat, Bucovina și Basarabia. 12. O serie de palate și paviloane artistice: al Societății agrare care va costa 50—60,000 lei și care va cuprinde produse principale, agricole și industriale, pavilionul industriei casnice, pavilionul ministerului domeniilor, pavilionul domeniului coroanei, pavilionul (de fer) în care se vor expune plugurile cu abori Fowler, pavilionul principelui Brancoveanu, al principelui B. Stirbey, al marelui case de export Dreyfus, al casei Fehér de mașini și instrumente agricole, pavilionul Societății de asigurări generale „Națională” și pavilionul muzicii.

Comitetul expoziției se compune din 15 fruntași ai României, între cari dnii St. D. Grecianu, Sava Șomănescu, N. Filipescu, G. Gr. Cantacuzino, D. C. Olănescu, I. Poenaru-Bordea, etc. pentru capitală, iar în provincie sunt însărcinate să lucreze pentru expoziție o mulțime de alte persoane.

Produsele fabricate sau confecționate se vor trimite până la 15, iar cele supuse stricăciunii până la 25 Aprilie.

Această expoziție va fi unica, ce până astăzi s'a prezentat într'un mod atât de complet și ea promise să aibă un succes desăvârșit. s.

COMUNICAȚIUNE.

Veniturile și circulațiunea căilor ferate ungare. În luna Ianuarie a. c. căile ferate ungare cu o lungime de 18,101.5 km., (față de 17,797.1 km. în 1903) au transportat în total 6.108,497 persoane și 2.972,617 tone mărfuri. Veniturile totale s'au cifrat cu K 22.608,894 sau K 1249 = 3.1% pro kilometru; anume s'au încasat din transp. de mărfuri K 15.952,956 (în Ian. 1903 K 16.425,367). Prin urmare încasările din transportul de persoane arată o creștere de K 141,753, din contra încasările din transportul de mărfuri o reducere de K 472,411. Reducerea se arată la liniile principale, la cari aceea face K 386,019, pe când căile ferate locale arată o creștere de K 55,361. ☽

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Brădetul” institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Orlat și-a ținut adunarea generală la 20 Martie 1904, sub presiul dui Dr. George Prunaș, fiind notar dl Dion. P. Decei, iar verificatori ai procesului verbal dnii Ioan Stoia și Simion Loloiu; prezenți au fost 22 acționari, reprezentând 268 acțiuni cu 163 voturi.

Profitul net de K 6235.15 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 2500.—. Fondului de rezervă K 2686.20. Scopuri filantropice-cult. K 249.25.

Tantieme oficialilor K 99.70. „Mesei studenților” din Blaș și Brașov în părți egale K 100.—. Remunerațiunea comitetului de suprav. pro 1903 K 100.—. Basă unui fond de pensie al oficialilor din incidentul aniversării de 10 ani dela înființarea institutului K 500.—. Fondul de binefaceri rămâne neatacabil până va ajunge suma de K 10,000.—.

Dividenda s'a fixat cu 10% = K 5.— de coupon și se plătește cu începere dela 1 Iulie a. c.

În direcțiune s'au ales dnii: Dr. George Prunaș, Dion. P. Decei, Ioan Manta, Dionisiu Aaron, Alexandru Dregan, Lud. Pesamosca, Ioan Popescu și Val. Popoviciu; suplenți dnii: Ioan Stoia și Simion Loloiu. În comitetul de supraveghiere s'au ales dnii: Dr. Ioan Stroia, Ioan Ivan și Aurel Decei. Suplenți dnii: Ilie Macelariu și Val. Arseniu.

„Cassa de păstrare” soc. pe acțiuni în Mercuria și-a ținut adunarea generală la 27 Martie 1904, sub presiul dui Dumitru Comșa, fiind notar dl Elie N. Petruțiu, iar verificatori ai procesului verbal dnii: George Muntean și Danil Stroia. Au participat 32 acționari, reprezentând 462 acțiuni cu 137 voturi.

Profitul net de K 9820.65 s'a distribuit astfel: Dividendă K 4480.—. Fondului de rezervă K 5291.55. Scopuri filantropice culturale K 49.10.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a dat Fondului delegațiunii băncilor K 49.10.

Dividenda s'a fixat cu 7% = K 7.— de coupon și se plătește cu începere dela 27 Martie a. c.

În comitetul de supraveghiere s'au ales dnii: Vasile Aldea, Vasile P. Dobrescu, Adam Micu, Ieronim Spornic și Ioan Dăian.

Totodată s'a decis urcarea capitalului social la K 128,000.—.

„Concordia” institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Uzdin-Uzora. Adunarea generală a acestui institut s'a ținut la 12 Martie 1904, sub presiul dui Onoriu Conopan, fiind notar dl Ilia Spariosu, iar verificatori ai procesului verbal dnii Iancu Milu și Moise Bălan. Prezenți au fost 24 acționari, reprezentând 112 acțiuni cu 84 voturi.

Profitul net de K 4637.82 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 2476.22. Fondului de rezervă general și celui pentru dubioase K 1229.42. Scopuri filantropice-culturale K 54.—. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 450.—. Tantiemă directorului executiv K 120.—. Tantiemă directorului substituit K 60.—. Tantiemă contabilului K 120. Tantiemă casarului K 60.—. Remun. servitorului K 25. Profit transpus pe 1904 K 43.18.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a lăsat la dispoziția direcțiunii.

Dividenda s'a fixat cu 8% = K 8.— de coupon și se plătește cu începere dela 1 Mai a. c.

În comitetul de supraveghiere s'au ales dnii: Iancu Milu, Ilie Bălan, Iovan Spariosu, Dănilă Fizeșan, George Bosica Șamantiu și Gligor Bosica.

„Dacia” institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Orăștie. Anul II de gestiune (1903) institutul acesta l-a încheiat cu un profit net de K 21,054 (în 1902 K 20,662.—) și cu active totale de K 482,691 (+ față de 1902 de K 116,183.—). Pozițiile principale ale bilanțului se prezintă față de anul precedent de gestiune cum urmează: Escompt K 333,500.— (în 1902 K 249,544.—). Cambii cu acop. hip. K 56,591 (— circa K 9000.—). Realități K 25,440.— (în 1902 K 25,867.—)

afară de acestea este prezentat separat în bilanț cu K 43,000.— și Isvorul mineral, ce-l posedă institutul acesta și de cari leagă mari speranțe. Efectele se prezintă cu neînsemnata sumă de K 4140.— (+ K 1920.—). La pasive aflăm Depozitele spre fructificare cu 208,118 față de K 152,631.— în 1902; apoi Reescomptul cu K 115,840.— arătând o creștere de K 57,296.— și ca poziție nouă Reservele cu K 14,000.— Venitul brut a fost de K 49,971.— cu circa K 10,000.— mai mare decât în 1902.

Adunarea generală a acestui institut s'a ținut la 27 Februarie 1904, sub presiul dlui *Ion Mihaiu*, pres. direct., fiind notar dl *Laurian Bercian*, iar verificători ai procesului verbal dnii *Dr. Virgil Olariu* și *Simion Corvin* jun. Prezenți au fost 16 acționari, reprezentând 645 acțiuni cu 645 voturi.

Profitul net de K 21,054.96 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 7000.—. Fondului de rezervă K 11,000.—. Scopuri filantropice-cult. K 613.38. Tantieme celor 3 funcționari K 720.27. Pentru profit transportat pe a. 1904 K 1721.31.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Casei Naționale din Sibiu din donațiunea de K 1000.— rata I K 200.—; pentru 3 premii à K 100.— pentru preoți ori învățători, cari prin constituiri de reuniuni de temperanță au lucrat cu succes contra beției K 300.—; pentru ajutoare la școlari lipsiți de cărți etc. K 100.— și la dispozițiunea direcțiunii K 13.38.

Dividenda s'a fixat cu 7% = K 7 de cupon și se plătesce cu începere dela 28 Faur a. c.

În direcțiune s'au ales dnii: *Dr. Virgil Olariu*, candidat de avocat în Orăștie și *Niculae Opincar*, măiestru măcelar în Orăștie, iar în comitetul de supraveghiere dl: *Ioan Lăzăroi*, pantofar în Orăștie.

„*Mercu*“ societate acționară de împrumut și păstrare în Năsăud și-a ținut adunarea generală la 28 Martie 1904, sub presiul dlui *Iosif Ulrich*, fiind notar dl *Grigoriu Micula*, iar verificători ai procesului verbal dnii *Ioan Gheție* și *Clement Grivase*. Prezenți au fost 49 acționari, reprezentând 405 acțiuni cu 378 voturi.

Profitul net de K 18,863.50 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 5000.—. Fondului de rezervă K 6045.—. Scopuri filantropice-cult. K 377.27. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 3584.06. Fondului de pensii K 591.64. 6% după ratele de acții la rest. de 40% K 1665.53. Pentru crearea unui fond pentru ev. perderi K 200.—. Remunerat. comis. censurătoare și funcționarilor K 400.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a lăsat la dispozițiunea direcțiunii.

Dividenda s'a fixat cu 8.33% = K 10.— de cupon și se plătesce cu începere dela 10 Aprilie 1904.

În direcțiune s'au ales dnii: *Vasile Petri*, *Ciril Deac*, *Friedrich Müller sen.*, *Ignat Seni* și *Iacob Pop*, și în comitetul de supraveghiere dnii: *Emil Domide*, *Adolf Regius* și *Simion Pop*.

„*Murășana*“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Sz.-Régen. Adunarea generală a acestui institut s'a ținut la 21 Martie n. 1904, sub presiul dlui *Galaction Șagău*, fiind notar dl *Sever Barbu*, iar verificători ai procesului verbal dnii *Dr. Alexandru Ceușian* și *Dr. Ioan Popescu*. Prezenți au fost 10 acționari, reprezentând 872 acțiuni cu 598 voturi.

Profitul net de K 22,078.57 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 16,000.—. Fondului de rezervă K 2877.92. Scopuri filantropice-cult. K 235.61.

Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 1300.—. Tantiemă directorului K 483.16. Tantiemă oficialilor K 648.—. Donațiune fondului de pensii K 383.48. 1/2% la fondul delegațiunii băncilor K 110.40. Remunerațiune servitorului K 40.—.

Suma de K 235.61 destinată spre scopuri filantropice-culturale, conform hotărârii direcțiunii se adaugă din an în an la „fondul filantropic“ al institutului, care ajungând la oare-care sumă mai mare, din interesele lui se vor împărți anumite sume spre scopuri filantropice-culturale.

Dividenda s'a fixat cu 8% = K 8.— de cupon și se plătesce cu începere dela 1 Aprilie 1904.

În direcțiune s'a ales dl *Petru Ciobotar*, iar în comitetul de supraveghiere ordinari dnii: *Petru Uilăcan*, *Georgiu Maior*, *Michail Grecu iun.*; suplenți dnii: *Eugen Marinovits* și *Leon Popescu*.

„*Nădlăcana*“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Nădlac. Adunarea generală a acestui institut s'a ținut la 7 Martie 1904 st. n., sub presiul dlui *Aureliu Petroviciu*, fiind notari dnii *Aureliu St. Șuluțiu* și *Romul Tăucean*, iar verificători ai procesului verbal dnii *Georgiu Major* și *Ioan Mercea*. Au participat 38 acționari, reprezentând 499 acțiuni cu 226 voturi.

Profitul net de K 9124.53 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 6000.—. Fondului de rezervă K 960.13. Scopuri filantropice-cult. K 100.— (afară de suma distribuită în cursul anului). Tantieme direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor K 742.40. Marce de prezență: a) membrilor direcțiunii K 924.— b) consiliului de cenzori K 398.—.

Dividenda s'a fixat cu 6% = K 6.— de cupon și se plătesce cu începere dela 8 Martie 1904.

În direcțiune s'au reales dnii: *Pavel Roșuț* și *Ioan Barb* sortați în sensul statutelor.

Totodată s'a ales consiliul de cenzori, compus din 30 membri, pre un period de 3 ani.

„*Porumbăceana*“ cassă de economii, soc. pe acțiuni în Porumbacul-inf. Adunarea generală a acestui institut s'a ținut la 6 Martie 1904, sub presiul dlui *Ioan Marinescu*, fiind notar dl *Dimitrie Mandeal*, iar verificători ai procesului verbal dnii *Ilie Stochiția* și *Antone Patea*. Prezenți au fost 51 acționari, reprezentând 286 acțiuni cu 283 voturi.

Profitul net de K 6809.82 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 2494.34. Fondului de rezervă K 2592.62. Scopuri filantropice-cult. K 150.—. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 323.47. Tantiemă și remunerație funcțion. K 279.39. Fondului de binefaceri K 50.—. La dispozițiunea direcțiunii K 120.—. Să se transpună ca venit pro 1904 K 800.—.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Mesei studenților români din Brașov K 25.—. Mesei academice din Cluj K 30.—. Museului național din Sibiu K 20.—. Școlii române din Porumbacul-inferior K 20.—. Mesei studenților din Blaș K 15.—. Școlii române din Sărata K 20.—. Ajutor văduvei *Mărinca Silca* K 10.—. Școlii din Porumbacul nou K 10.—.

Dividenda s'a fixat cu 7% = K 7.— de cupon și se plătesce îndată după adunarea generală.

În direcțiune s'au reales pe 6 ani dnii *Dimitrie Mandeal* și *Ioan Stochiția* și s'a ales dl *Sever Silca*, învățător, Săcădate.

Dividenda Bancilor noastre pe anul 1903.

	Dividenda de cupon		Scadența		
	%	K f			
„Albina“	14	28—	26	Martie	1904.
„Ardeleana“	10	10—	30	„	„
„Arieșiana“	7	7—	15	Maiu	„
„Asociațiunea“ Ghirec	6	4-80	7	Februarie	„
„Berzovia“	8	4—	1	Maiu	„
„Bihoreana“	6	12—	20	Februarie	„
„Bistrițiana“	10	20—	10	Martie	„
„Bocșana“	6	6—	7	„	„
„Brădetul“	10	5—	20	„	„
„Buna“	5	1—	?	„	„
„Cassa de păstr.“ Mercurea	7	7—	28	Martie	„
„Cassa de păstr.“ Sasca-m.	8	8—	17	Februarie	„
„Cassa de păstr.“ Seliște	18 1/2	37—	6	Martie	„
„Chiorana“	6	6—	12	Martie	„
„Cordiana“	9	9—	28	Februarie	„
„Concordia“ Uzdin	8	8—	12	Martie	„
„Corvineana“	10	10—	6	Martie	„
„Crișana“	12	12—	20	Martie	„
„Cugiereana“		8—	16	Maiu	„
„Detunata“	8	4—	1	Martie	„
„Doina“	10	10—	18	Februarie	„
„Dunăreana“	7	7—	3	Martie	„
„Economia“ Cohalm	5	—	28	Februarie	„
„Economul“	8	8—	19	Martie	„
„Făgetana“	10	20—	1	Maiu	„
„Fortuna“	9	4-50	1	„	„
„Grănițerul“	9	9—	13	Februarie	„
„Hațiegana“	8	8—	27	„	„
„Hondoleana“	9	2-70	1	Aprilie	„
„Hunedoara“	10	10—	16	Martie	„
„Iulia“	10	10—	29	„	„
„Lipovana“	9	18—	18	Februarie	„
„Luceafărul“	7	7—	3	Martie	„
„Lugoșana“	8	16—	20	Februarie	„
„Mercur“	8-33	10—	20	Martie	„
„Mielul“	10	10—	6	„	„
„Monoreana“	7	3-50	26	Martie	„
„Mureșiana“	8	8—	1	Aprilie	„
„Mureșianul“	7	14—	10	Martie	„
„Nădlăcana“	6	6—	7	„	„
„Nera“	5	5—	1	Maiu	„
„Olteana“	8	8—	25	Februarie	„
„Oraviciana“	8	8—	10	Martie	„
„Parsimonia“	8	8—	10	„	„
„Patria“	14	28—	2	„	„
„Plugariul“	9	9—	10	Februarie	„
„Poporul“	6	6—	7	Martie	„
„Porumbăceana“	7	7—	6	„	„
„Racoțana“	8	8—	27	Februarie	„
„Reuniunea Ilva-mare“	10	4—	1	Martie	„
„Riureana“	8	8—	15	Maiu	„
„Sătmăreana“	5	10—	20	Februarie	„
„Schinteia“	10	5—	1	Iulie	„
„Sebeșana“ Caransebeș	8	8—	30	Aprilie	„
„Sebeșana“ Sebeș	10	10—	10	Martie	„
„Sălăgiana“	6	6—	5	„	„
„Sentinela“	8	8—	18	Februarie	„
„Severineana“	8	4—	16	Martie	„
„Silvania“	9	9—	1	Aprilie	„
„Soimușana“	7	3-50	27	Martie	„
„Someșana“	8	16—	1	Martie	„
„Speranța“	10	5—	1	„	„
„Steaua“	7	7—	28	Februarie	„
„Timișiana“	5	10—	2	Martie	„
„Victoria“	8	16—	13	„	„
„Vlădeasa“	6	6—	15	Maiu	„
„Zărândeana“	10	10—	14	Februarie	„
„Zlăgheana“	6	3—	26	Martie	„

SUMAR.

Un apel înnoit. — In interesul micilor deponenți. — Afaceri de dare: Competința de dare a împrumuturilor ipototecare simple. — Jurisdicțiune: Prenotarea dreptului de ipotecă, Proprietarul cambial, Este ziua de 11 April di de respect pentru cambii? — Afaceri financiare: Situațiunea, Noul proiect de investițiuni, Asignațiuni postale în valută externă, „Centralei însoțitorilor economice române din Bucovina“ în Cernăuți, Controlul institutelor de bani. — Agricultură: Exponțiunea Societății agrare din România. — Comunicațiune: Veniturile și circulațiunea căilor ferate ungare. — Societăți financiare și comerciale: „Brădetul“, „Cassa de păstrare“, „Concordia“, „Dacia“, „Mercur“, „Mureșana“, „Nădlăcana“, „Porumbăceana“.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 30 Martie 1904.

%	VALORI	Viena	Bpesta
		vinde	vinde
	Datoria publică comună.	v. cor.	p. 100 K
5	Renta unit. în hârtie, Mai, Nov., 16% dare	99-70	100-40
5	„ „ arg. Ian., Iulie. 16% „	99-65	100-40
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 250— v. c. 20% „	194—	202—
5	„ „ 1860 à fl. 500— „ 20% „	152-75	153-50
5	„ „ 1860 à fl. 100— „ 20% „	183-50	184—
—	„ „ 1864 à fl. 100— „ 20% „	262—	263—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	119-40	119-80
4	„ „ Cor.	99-55	99-75
3 1/2	„ „ de invest.	91-40	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur., scut. de dare	118-30	118-50
4	„ „ Cor.	98-05	98-30
3 1/2	„ „ „ „ „ „ „	89-70	89-75
—	Impr. ung. cu premii à 100 fl. „ „	212—	211-50
4	„ p. regul. Tisei sc. de dare	168-50	168—
4 1/2	Oblig. de regalii croat-slav. „ „	—	102-50
3	Impr. p. regul. Porților de fier „ „	83-40	83-50
4	Oblig. rurale croato-slavone „ „	98-75	99-50
4	„ „ ungar „ „	99—	99-15
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	280-50	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	97-65	99—
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	105-25	—
2	„ „ sârbesci à 100 fr.	91—	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	125-50	—
—	Impr. bulgar 1889	105—	104-75
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fone. austr.	100-80	—
3	„ „ „ „ cu premii, 1880	302—	—
4	Banca austro-ungară 40 1/2 ani	101-65	101-50
4	„ „ 50 ani	—	101-50
4 1/2	Banca comer. ung. Pesta	101-10	101-25
4 1/2	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% în fl.	106-90	108—
4	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50 1/2 ani	100-50	101—
4	„ „ I Casse de păstr. patriot., Pesta	98-50	98-50
4	Inst. de credit fonciar ungar	99-65	100—
3 1/2	„ „ „ „ „ „ „	99-10	99-25
4 1/2	Banca ipotecară ungară	101-20	101-25
4	„ „ „ „ „ „ „	101-75	99-50
4	„ „ „ „ „ „ „	268—	134—
3 0/0	Banca hip. ung. cu premii	—	111—
5	Albina, Sibiu	—	102-50
4 1/2	Cassa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	101-50
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI.	—	101-50
	Losuri.		
	Basilica, à fl. 5—	22—	23—
	Credit, à fl. 100—	474—	475—
	Clary, à fl. 40— v. c.	173-50	—
	Buda, à fl. 40—	178—	175—
	Pálffy, à fl. 40—	173—	170—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	54-50	56—
	„ „ ungară, à fl. 5—	29-75	30-75
	Rudolf, à fl. 10—	73—	—
	Salm. à fl. 40— v. c.	237—	—
	Salzburg, à fl. 20—	80-50	—
	St. Genois à fl. 40— v. c.	—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	513—	—
	Triest, à fl. 50—	300—	—
	„Jó sziv“, à K. 4—	—	10-75
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11-39	11-43
	„ c. reg.	11-36	11-36
	Napoleon'or (20 frci sau 8 fl. v. a.)	19-10	19-12
	20 Marce germ. aur	23-54	23-58
	Ruble ruseci de hârtie per bucată	—	2-54 1/2
	Bilete germ. 100 M.	117-45	117-62
	„ franc. 100 Fr.	—	95-77
	„ ital. 100 Lire	95-40	95-60
	Ruble, bilete, 100	254-25	—
	Lei românesci, 100	—	95-50

Prețul per bucată

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 30 Martie 1904.

Grâu de Bănat	per 50 kg. vinde . . .	7-85— 8-30
" " Tisa	" " " " . . .	8-05— 8-60
" " Pesta	" " " " . . .	8-00— 8-55
" " Alba-reg.	" " " " . . .	8-00— 8-50
" " Bacica	" " " " . . .	8-05— 8-45
Secară	" " " " . . .	6-35— 6-60
Orz	" " " " . . .	5-70— 6-—
Ovės	" " " " . . .	5-35— 5-70
Porumb	" " " " . . .	5-20— 5-30
Rapiță	" " " " . . .	10-35—10-55
Untură de porc B.-Pesta	" " " " . . .	65—
Slănină (clisă)	" " " " . . .	56-50—59—

Bursa de Bucuresei.

Cursul din 28 Martie 1904.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei . . .	100 ⁷ / ₈
" " 1892 5%	" " . . .	100
" " 274 mil. 4%	" " . . .	87 ³ / ₄
" " 1898 4%	" " . . .	88
Fonciare rurale 5%	" " . . .	100
" " 4%	" " . . .	88
Scris. fonc. urb. Bucuresei 5%	" " . . .	89 ¹ / ₂
" " Iași	" " . . .	85 ¹ / ₄

„AGRICOLA“

însoțire economică de magazin și anticip. în Hunedoara.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de contabil la însoțirea „Agricola“ din Hunedoara, se deschide prin aceasta concurs, cu termin până la 15 April st. n.

Concurenții sunt rugați să-și înainteze cererile direcțiunii însoțirii, instruite cu documente despre cunoștințele practice în afaceri de bancă și comerț.

Absolvenții școlilor comerciale vor fi preferați.

Postul, se întregesc deocamdată numai pe un an de probă, cu un salar de K 800— și tantiema statutară. In cas de conveniență reciprocă alesul va fi numit definitiv după un an și salarul îi va crește după împrejurări.

Postul va fi de ocupat cel mult cu 1 Maiu st. n.

Nr. 45. [1—2] Direcțiunea însoțirii „Agricola“.

12 sz. — 1904 végrh.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyszabeni kir. járásbíróságnak 1901 évi Sp. 1194 számú végzése következtében Dr. Russu Oktávián ügyvéd által képviselt nagyszabeni „Albina“ takarékpénztár, mint alapfoglaltató javára Rebreán Simon és társai alperesek ellen 105 kor. 20 fill. s. jár. erejéig 1903 évi december hó 17-n foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 4346 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 2 ló, 2 szekér, egy pár lóvaló hám, 1 vaseke, 1 eke taliga, 1 borona, 8 szekér széna, 5 kasba málé koré, 12 szekér szalma, 50 véka törökbuza, 30 véka zab, 5 gabona tartóláda, 1 négyló-erejű lokomobil, 1 cséplőszekrény, 1 lóhermorzsoló, 1 rosta, 2 vászony ponyva, 1 emelőgép és egy tizedes mérleg, nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a bethleni kir. járásbíróság 1903-ik év V. 495/3 számú végzése folytán 105 kor. 20 fill. tőkekövetelés, ennek 1900 évi május hó 1-ső napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 55 kor. 46 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig Magosmart községében a községhezánál leendő eszközökre 1904 évi április hó 22-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Bethlenben, 1904 évi márczius hó 27-n.

Nr. 46 (1—1)

Szekely Károly, kir. bir. végrehajtó.

591—904 tlkvi sz.

Árverési hirdetés kivevő.

A magyarlápósi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy az „Albina“ takaré- és hitelintézet végrehajthatónak Grigucz Stefan lui George végrehajtást szenvedő elleni 657 korona 60 fillér tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kir. törvényszék a magyarlápósi kir. járásbíróság területén levő a sztojkafalvi 67 számú tlkvb. A I. 4. 7—17 rsz. ingatlanra 1104 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1904 évi április hó 30-ik napján d. e. 9 órakor Sztojkafalva községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladotni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

A kir. telekkönyvi hatóságtól.

Magyarlápó, 1904 február hó 29-én.

Nr. 47 (1—1)

Ulmann kir. jbiró.